

SAOPŠTENJE ZA MEDIJE

Šta donosi prijedlog nove sigurnosne strategije EU?

Sarajevo, 29.07.2020.

Evropska komisija predstavila je u Briselu prijedlog nove EU Strategije sigurnosne unije za period od 2020. do 2025. godine. Cilj strategije je povećanje nivoa sigurnosti svih onih koji žive na području Evrope, kako u fizičkoj tako i u digitalnoj sferi.

Za razliku od prethodne strategije, koja je obuhvatala period od 2015. do 2020. godine, prijedlog nove sigurnosne strategije zvanično ne spominje regiju Zapadnog Balkana kao područje s kojim EU dijeli identične sigurnosne izazove. Istina, naglašena je potreba dodatnog razvoja saradnje s različitim međunarodnim akterima, a Zajednički akcioni plan za borbu protiv terorizma na Zapadnom Balkanu se navodi kao dobar primjer ciljne saradnje. Balkan se spominje i u kontekstu suzbijanja prometa ilegalnog oružja, jer krijumčarenje na područje EU se odvija putem neposrednih susjeda.

Međutim, opći je utisak da je strategija okrenuta suočavanju Unije s novim sigurnosnim prijetnjama, posebno naglašavajući one vezane za novu digitalnu eru. Prijedlog nove strategije definiše četiri prioriteta za djelovanje na nivou EU. Prvi prioritet se odnosi na buduće sigurnosno okruženje koje u fokus stavlja zaštitu i povećanje otpornosti ključne fizičke i digitalne infrastrukture.

Drugi prioritet prepoznaje problem prijetnji koje se rapidno razvijaju te potrebu EU da se tome prilagodi u cilju njihovog suzbijanja. To se u prvom redu odnosi na sveprisutniji cyber kriminal te nužnost poboljšanja kapaciteta u digitalnim istragama, ali i na suzbijanje hibridnih prijetnji kojima je cilj narušiti društvenu koheziju te povjerenje u institucije.

Treći prioritet odnosi se na borbu protiv terorizma i organiziranog kriminala. U pogledu borbe protiv terorizma, strategija naglašava važnost otklanjanja uzroka radikalizacije, procesuiranja terorista i stranih terorističkih boraca te saradnje sa zemljama koje nisu članice EU i međunarodnim organizacijama. Što se tiče organiziranog kriminala, mjere će biti usmjerene na borbu protiv krijumčarenja ljudi, posebno migranata, trgovine drogama i ilegalnog oružja.

Četvrti prioritet se odnosi na izgradnju jakog sigurnosnog ekosistema, što podrazumijeva saradnju i razmjenu informacija, jake vanjske granice, jačanje istraživačkih kapaciteta te unapređivanje vještina i podizanje svijesti o sigurnosnim pitanjima.

Prijedlog strategije, kojeg je, 24. jula 2020. godine, objelodanila Evropska komisija, trebaju još da usvoje Evropski parlament i Vijeće EU, kako bi ona postala zvaničan dokument EU. Ostaje da se vidi kako će se institucije BiH pozicionirati u odnosu na ovu strategiju i da li će iskazati namjeru usaglašavanja sa strategijama i politikama u oblasti evropske sigurnosti. Napominjemo da je postojeći dokument Sigurnosne politike BiH usvojen još 2006. godine, a od tada su se desile tolike promjene da se nameće imperativ donošenja novog strateškog dokumenta koji bi odražavao trendove savremenih sigurnosnih izazova, rizika i prijetnji.

S poštovanjem,

Plevljak

Benjamin Plevljak, MA političkih nauka – sigurnosne i mirovne studije
Generalni sekretar Centra za sigurnosne studije